

Ücretli olarak çalışan müdafî avukatın görevinden dolayı tahsil ettiği tutar üzerinden yapılan tevkifatın iş veren avukatın gelir vergisinden mahsup edilip edilemeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 121-730
Tarih	24.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 121-730

24/02/2012

Konu : Ücretli olarak çalışan müdafî avukatın görevinden dolayı tahsil ettiği tutar üzerinden yapılan tevkifatın iş veren avukatın gelir vergisinden mahsup edilip edilemeyeceği

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... T.C. kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, İstanbul Barosuna bağlı olarak serbest avukatlık yaptığınız, yanınızda SGK'lı olarak çalışan Av. ...'ın müdafî olarak görevlendirildiği davalara ilişkin CMK ödemeleri için Muhasebat Genel Müdürlüğünün 04/04/2007 tarihli görüşüne istinaden serbest meslek makbuzunuzun kullanıldığı belirtilerek, söz konusu ödemelerden yapılan gelir vergisi kesintilerinin gelir verginizden mahsup edilip edilemeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 65 inci maddesinde ise; her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançların serbest meslek kazancı olduğu ve serbest meslek faaliyetinin sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması olarak tanımlanmıştır.

Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri ile Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 11 inci maddesinde; müdafî ve vekilin soruşturma evresinde ifade alma ve sorguya, kovuşturma evresinde ise bir oturuma katılmakla tarifede belirlenen meblağı almaya hak kazanacağı, bu meblağın soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı veya kovuşturmayı yapan mahkeme hâkimi tarafından düzenlenecek sarf kararı ve serbest meslek makbuzuna istinaden ödeme emri belgesi ile ödeneceği ve müdafî veya vekil sigortalı olarak çalışmakta ise büro veya ortaklığın serbest meslek makbuzunu kullanacağı açıklamaları yapılmıştır.

Buna göre, yanınızda ücretli olarak çalışan avukatın müdafî veya vekil olarak görevlendirilmesi sebebiyle tahsil edeceği CMK ödemeleri serbest meslek kazancı niteliğinde olup, bu kazançlar dolayısıyla çalışanınız kendisine ait bir belge düzenleyemeyeceğinden tahsilatın, tarafınıza ait serbest meslek makbuzu karşılığı yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise; kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin maddede bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaları gerektiği hüküm altına alınmış olup, 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre serbest meslek kazancı kapsamına giren ödemelerden sorumlularca %20 nispetinde gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Aynı Kanunun 121 inci maddesinde; yıllık beyannameye gösterilen gelire dahil kazanç ve iratlardan gelir vergisi kanununa göre kesilmiş bulunan vergilerin beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edileceği, mahsubu yapılan miktarın gelir vergisinden fazla olması durumunda

aradaki farkın vergi dairesince mükellefe bildirileceği ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine red ve iade olunacağına hükmedilmiştir.

Bu açıklamalara göre, Av. ...'a Baro tarafından yapılan CMK ödemelerinin, adı geçen ücretli konumunda çalışması nedeniyle, tarafınıza ait serbest meslek makbuzu karşılığı yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla, söz konusu CMK ödemesi üzerinden yapılan gelir vergisi tevkifatının, gelir vergisi beyannamenizde mahsup konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, CMK ödemelerinin ücretliniz olarak çalışan Av. ...'a bırakılması halinde, söz konusu ödemelerin ücret olarak kabul edilerek Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 98 ve 103 üncü maddelerine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026